

Aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal
De vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Per email aan cie.vws@tweedekamer.nl

Betreft: Commissiedebat Leefstijlpreventie 24 maart 2022

Datum: 22 maart 2022

Geachte leden van de vaste commissie VWS,

Namens de Initiatiefgroep Preventieakkoord vragen wij voor uw overleg over leefstijlpreventie op 24 maart 2022 graag uw aandacht voor het volgende.

Versterking van preventie noodzakelijk

Gezondheid en vitaliteit worden vooral bevorderd door de sociale en fysieke omgeving te verbeteren, een aantal 'wissels' om te zetten in de samenleving en in het stelsel van ondersteuning en zorg. Dat mensen werk hebben, goed wonen, geen schulden hebben, preventiebeleid dichtbij mensen wordt vormgegeven, er voldoende sportvoorzieningen zijn, dat investeren in preventie beter gaat lonen en structureel georganiseerd wordt: dat is de sleutel voor de omslag van nazorg naar voorzorg.

Dat is de kern van het betoog voor versterking van preventie dat de Initiatiefgroep Preventieakkoord vorig jaar in een brief aan de informateur uitgebreid heeft beschreven. De Initiatiefgroep Preventieakkoord is een brede maatschappelijke coalitie van ruim 20 maatschappelijke organisaties en bedrijfsleven, die zich inzet voor een gezonder Nederland. Deze brief brengen we graag onder uw aandacht voor uw gesprek met staatssecretaris Van Ooijen van VWS van aanstaande donderdag en is als bijlage opgenomen.

Onze voorstellen voor versterking van preventie hebben we langs vier lijnen uitgewerkt:

- Krachtige uitbouw van het Nationaal Preventieakkoord, vanuit het perspectief van de Gezonde Generatie, met inclusief en effectief beleid gericht op vermindering van de sociaaleconomische gezondheidsverschillen in ons land, gericht op de fysieke en de mentale gezondheid.
- Verankering van preventie, om randvoorwaarden te creëren waarmee gezondheid en preventie dichtbij burgers vorm krijgt, met onder andere een basisinfrastructuur voor preventie met regionale gezondheidsarrangementen en met structurele financiering.
- Verdieping van het preventiebeleid, met een gezonde en kansrijke start voor alle kinderen in de wijk, onderwijs, opvang, sportvereniging, aandacht voor gezondheid op het werk, en met aansluiting op het grote aantal lokale preventie- en sportakkoorden.
- Verbreding van het preventiebeleid, vanuit een integrale visie op gezondheid en beleid, met mentale gezondheid als onderdeel van het Nationaal Preventieakkoord, en inzet van digitalisering.

Wij zijn verheugd dat deze boodschap is opgenomen in het coalitieakkoord: niet alleen in de preventie-paragraaf, maar ook door alle aandacht voor het stimuleren van gelijke kansen (zoals via de rijke schooldag).

Als maatschappelijke preventiecoalitie werken we graag samen met de nieuwe bewindslieden om de voornemens uit het coalitieakkoord te realiseren en zo een gezonde generatie en meer gezondheid en vitaliteit te realiseren. We verwachten dat de nieuwe staatssecretaris een coördinerend bewindspersoon wordt die zijn collega's kan aanspreken op de effecten van integraal beleid (zoals op OCW- of SZW-terrein) op gezondheid ('health in all policies'). Het omzetten van "wissels" naar integraal structureel gezondheidsbeleid vraagt om een forse

omslag in ons denken over zorg en gezondheid én vraagt om breed maatschappelijk draagvlak. Wij willen ons als Initiatiefgroep daar graag samen met het kabinet en u voor inzetten.

In onze brief doen we ook een aantal praktische en concrete suggesties. Zo stellen wij voor snel actie te ondernemen om op *alle* basisscholen het organiseren van bewegen en gezonde voeding tot de norm te maken. Uit een RIVM-analyse blijkt dat landelijke invoering van gezonde schoollunches en meer bewegen op school het percentage kinderen met overgewicht laat dalen van 13,5 procent naar 10,2 procent in 2040.¹ Dat kost 0,6 miljard structureel. De dekking kan gevonden worden in de 8,5 miljard euro voor het wegwerken van schoolachterstanden (300 mln euro kan daarvoor al ingezet worden) en anderzijds uit de extra middelen uit het coalitieakkoord voor de kansrijke schooldag.

Verdere inzet van de Initiatiefgroep

Als Initiatiefgroep sturen we alle lokale formateurs een brief met de oproep en belangrijkste mogelijkheden om lokaal afspraken te maken die bijdragen aan meer gezondheid. Ook lokaal is de kern om de sociale en fysieke omgeving te verbeteren en samen met het (publieke) zorgdomein meer gezondheid te realiseren. In ruim 300 gemeenten zijn er nu lokale preventie- en sportakkoorden afgesloten.² Uw steun voor een nieuwe lokale en regionale preventie-aanpak met structurele preventie-infrastructuur is daarbij essentieel. Het kabinet heeft de SER onlangs advies gevraagd om het verkleinen van sociaaleconomische gezondheidsverschillen.³ De Initiatiefgroep Preventieakkoord biedt al haar kennis en deskundigheid aan om tot een waardevol advies te komen waarmee de SER vervolgens met kabinet en Kamer in gesprek kan.

Namens de Initiatiefgroep Preventieakkoord,

Mariëtte Hamer
Voorzitter Sociaal-Economische Raad

Hugo Backx
Waarnemend Voorzitter Federatie voor Gezondheid

Ton Coenen
Directeur GGD GHOR Nederland

¹ <https://www.rivm.nl/nieuws/gezonde-schoollunch-en-meer-bewegen-op-basissschool-helpen-in-aanpak-van-overgewicht>

² <https://vng.nl/nieuws/mijlpaal-300-gemeenten-aan-de-slag-met-een-preventieakkoord>

³ <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2022/02/18/kabinet-vraagt-ser-advies-over-sociaaleconomische-gezondheidsverschillen>